

**UCHWAŁA NR LX/381/2022
RADY GMINY KLUCZE**

z dnia 30 marca 2022 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz
Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Klucze na lata 2022-2025**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 559) oraz art. 4¹ ust. 1, 2 i 2a oraz art. 18² ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 1119 z późn. zm.) oraz art. 10 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 2050 z późn. zm.)

Rada Gminy Klucze uchwała, co następuje:

§ 1. Uchwała się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Klucze na lata 2022-2025 w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Klucze.

§ 3. Z dniem wejścia w życie niniejszej uchwały traci moc uchwała Rady Gminy Klucze Nr LIV/337/2021 z dnia 10 grudnia 2021 r. w sprawie: przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2022 dla Gminy Klucze oraz uchwała Rady Gminy Klucze Nr LIV/338/2021 z dnia 10 grudnia 2021 r. przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2022 dla Gminy Klucze.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy
Klucze

mgr Bogusław Paś

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
DLA GMINY KLUCZE NA LATA 2022-2025**

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Klucze na lata 2022-2025 opracowany został zgodnie z treścią:

1. Ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tj. Dz. U. 2021 r., poz. 1119 z późn. zm.)
2. Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tj. Dz. U. 2020 r., poz. 2050 z późn. zm.).
3. Ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 1249),
4. Ustawy z dnia 11 września 2015 roku o zdrowiu publicznym (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 1956 z późn. zm.),
5. Ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 roku o działalności leczniczej (tj. Dz. U. z 2022 r. poz. 633 z późn. zm.).
6. Narodowy Program Zdrowia na lata 2021-2025, przyjęty Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 marca 2021 r.
7. Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na rok 2021, przyjęty Uchwałą Rady Ministrów z dnia 1 lutego 2021 r.
8. Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Klucze na lata 2016-2021
9. Diagnozy potrzeb i potencjału społeczności lokalnej Gminy Klucze.

I. WPROWADZENIE

Do zadań własnych gminy należy inicjowanie oraz realizowanie zadań, zgodnie z ustawą z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r., poz. 1119 ze zm.) oraz ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r. poz. 2050 ze zm.), w tym: różnych form i możliwości rozwiązywania problemów alkoholowych u podnóża których występują uzależnienia oraz prowadzenie szeroko zakrojonej działalności profilaktycznej.

Rozwiązywanie problemów alkoholowych, to wyrażenie, które nie jest skierowane wyłącznie na grupę osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin, a skupia się na całej lokalnej społeczności. Dlatego też przedmiotem działań na rzecz zdrowia publicznego musi być nie tylko grupa ludzi pijących, a także tych, którzy z racji wieku dopiero zaczną stawać przed wyborami dotyczącymi ilości i częstotliwości picia. Problem alkoholowy jest jednym z wielu problemów społecznych i zdrowotnych.

Opracowany Gminny **Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii odnosi się również do problemów, jakie niosą inne uzależnienia spowodowane np. paleniem papierosów, używaniem narkotyków, dopalaczy i innych substancji psychoaktywnych, a także uzależnieniem spowodowanym spędzaniem przez dzieci i młodzież zbyt wiele czasu przed komputerem.**

Powyższe problemy wyznaczają opisane poniżej główne kierunki działań, z określeniem celów i sposobu ich osiągnięcia przez samorząd gminy w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych.

II. DIAGNOZA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY KLUCZE

Diagnoza problemu uzależnienia od alkoholu w Gminie Klucze powstała w oparciu o dane pozyskane z Diagnozy potrzeb i potencjału społeczności lokalnej Gminy Klucze, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Centrum Usług Społecznych w Kluczach (CUS), Punktu Interwencji Kryzysowej oraz Komisariatu Policji w Kluczach.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jest inicjatorem działań z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych podejmowanych na poziomie lokalnym. Podejmuje, także czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu w zakładzie lecznictwa odwykowego, a także dokonuje kontroli punktów sprzedaży napojów

alkoholowych pod kątem przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Poniżej zamieszczono tabelę obrazującą pracę Komisji (Tabela 1)

Tabela 1. Praca Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

ROK	2019	2020	2021
Ilość osób, wobec których uruchomiono procedurę sądowego leczenia odwykowego	22	26	35
Ilość osób skierowanych na badanie specjalistyczne do biegłych sądowych	21	22	22
Ilość wniosków skierowanych do Sądu	17	9	28

Źródło: Dane uzyskane ze sprawozdań GKRPA na dzień 30.11.2021r.

Uzyskane dane pokazują, że w roku 2021 zwiększyła się ilość osób wobec, których uruchomiono procedurę leczenia odwykowego oraz zwiększyła się liczba wniosków skierowanych do Sądu Rejonowego w Olkuszu o zastosowanie obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu w trybie stacjonarnym lub ambulatoryjnym. Sytuacja ta spowodowana jest tym, iż osoby z problemem alkoholowym niechętnie dobrowolnie podejmują leczenie odwykowe. CUS obejmuje wsparciem, pomocą i pracą socjalną rodziny dotknięte m.in. w szczególności ubóstwem, przemocą w rodzinie, alkoholizmem, narkomanią. Dane CUS-u wykazują tendencję wzrostową (Tabela 2).

Tabela 2. Liczba rodzin korzystających ze świadczeń Ośrodka Pomocy Społecznej w Kluczach.

ROK	2019	2020	2021
Liczba rodzin objętych pomocą społeczną	347	346	366
Liczba rodzin z problemem alkoholowym	53	50	53

Źródło: Dane uzyskane ze sprawozdań OPS na dzień 30.11.2021r.

W Centrum Usług Społecznych w Kluczach działa Punkt Interwencji Kryzysowej. W ramach pomocy udzielanej w PIK-u osoby zgłaszające się do niego mogą otrzymać wsparcie psychologiczne oraz prawne. Mogą uzyskać informację o procedurze leczenia odwykowego i procedurze „Niebieskiej Karty”, pomoc w napisaniu podania o wszczęcie procedury leczenia odwykowego. Dane uzyskane z Punktu Interwencji Kryzysowej zamieszczono poniżej (Tabela 3):

Tabela 3. Oferta pomocowa Punktu Interwencji Kryzysowej w Kluczach.

ROK	2019	2020	2021
Poradnictwo prawne	72 porad	55 porad	64 porady
Poradnictwo/wsparcie psychologiczne	14	39	50
Liczba osób korzystających z Punktu	86	66	96

Źródło: Dane uzyskane ze sprawozdań PIK-u na dzień 30.11.2021r.

Z informacji uzyskanych od specjalistów dyżurujących w Punkcie wynika, że najczęściej poruszonymi sprawami była procedura leczenia odwykowego, uzależnienie i współuzależnienie oraz kwestie związane z wystąpieniem przemocy w rodzinie, a także regulacje prawne. Dane zawarte w Tabeli 3 pokazują, iż mieszkańcy chętnie korzystają z pomocy specjalistów. Specjaliści są w stanie zdiagnozować problemy całej rodziny i zaplanować kompleksową pomoc dla wszystkich jej członków. Dlatego zasadnym jest wspieranie tego typu oddziaływań.

Następne dane pochodzą z Komisariatu Policji w Kluczach (Tabela 4) wynika z nich, iż zmniejszyła się liczba nietrzeźwych kierowców popełniających przestępstwa oraz zwiększyła się liczba udzielonych mandatów za spożywanie alkoholu w miejscach publicznych. Dane zamieszczone w Tabeli 4 pokazują, że należy dalej wspierać działania przyczyniające się do ograniczenia nietrzeźwości kierowców, a także zapobiegać spożywaniu alkoholu w miejscach publicznych. Niewątpliwie w obu przypadkach ważną rolę w przeciwdziałaniu tym zjawiskom odegrać może monitoring wizyjny i działania edukacyjno - profilaktyczne. Działania na rzecz nietrzeźwości na drogach i w miejscach publicznych należą do zadań, które winny znaleźć się w Gminnym Programie. Istotnym założeniem działań powinna być wzmocniona współpraca między odpowiednimi instytucjami i służbami, a także podnoszenie kompetencji zawodowych przedstawicieli służb kontaktujących się z osobami nietrzeźwymi.

Tabela 4. Postępowania w sprawach związanych z nadużywaniem alkoholu prowadzone przez Komisariat Policji w Kluczach.

ROK	2019	2020	2021
Liczba nietrzeźwych kierowców popełniających przestępstwa	19	15	11
Liczba nietrzeźwych kierowców popełniających wykroczenia	1	1	1

Liczba udzielonych mandatów karnych za spożywanie alkoholu w miejscach publicznych	51	35	56
Liczba interwencji domowych	185	182	246

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z KP w Kluczach na dzień 30.11.2021r. -SESPol

Jednym z zadań gminy związanym z realizacją lokalnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych uzależnień jest edukacja publiczna, działania profilaktyczne i zajęcia sportowe kierowane do dzieci, młodzieży i ich rodziców. Działania edukacyjne i informacyjne wzmacniają skuteczność narzędzi lokalnej polityki wobec uzależnień, dlatego też systematyczne informowanie społeczności lokalnej o tym, gdzie i jak szukać pomocy w sytuacjach występowania problemu prowadzi do zmniejszenia skutków uzależnienia. Natomiast realizacja działań w obszarze aktywności fizycznej w formie pozalekcyjnych zajęć sportowych stanowi cenny element oddziaływań profilaktycznych i jest alternatywą spędzania wolnego czasu „bez używek”. W 2022 roku również szczególny nacisk zostanie położony na realizację pozalekcyjnych zajęć sportowych. Pozalekcyjne zajęcia sportowe, stanowiące element oddziaływań profilaktycznych obejmować będą m.in. trening umiejętności życiowych, uczenie rozwiązywania konfliktów, gry fair play, radzenia sobie z trudnymi emocjami, ponoszenia konsekwencji decyzji, komunikacji w grupie, współpracy z rodzicami. Realizowane zajęcia sportowe odwoływać się będą do strategii profilaktycznych np. osobistych decyzji abstynenckich, przekonań normatywnych typu „prawdziwy sportowiec prowadzi zdrowy styl życia, nie pije, nie pali, nie używa narkotyków, sterydów”, a także będą wzmacniać czynniki chroniące, zwłaszcza przez ukazywanie autorytetów promujących wzorzec trzeźwości (trener, znani sportowcy, nauczyciel wychowania fizycznego itp.) i rozwijać zainteresowania z wyraźnym określeniem norm zachowania w różnych sytuacjach: postawa wobec używek, rozwiązywania konfliktów, eliminowania przemocy. Szeroko dostępne działania w obszarze aktywności fizycznej będą realizowane na obiektach sportowych Gminy Klucze.

Picie alkoholu przez młodych ludzi jest najczęstszym zachowaniem ryzykownym. Dlatego, myśląc o działaniach profilaktycznych i ochronie dzieci i młodzieży przed różnymi zagrożeniami, powinniśmy mieć na uwadze, że to właśnie alkohol jest najczęściej spożywaną przez nich substancją psychoaktywną, która otwiera drogę do podejmowania innych zachowań ryzykownych. Alkohol jest substancją, której spożywanie jest społecznie akceptowane. Stanowi przyczynę negatywnych zjawisk, do których niewątpliwie zaliczyć

należy: wykroczenia, czyny karalne, zakłócenia bezpieczeństwa publicznego, wypadki samochodowe, przemoc w rodzinie, ubóstwo i bezrobocie. Spożywanie alkoholu ma także istotny wpływ na zdrowie psychiczne i fizyczne zarówno jednostek, jak i całych rodzin. Dlatego ważnym jest, aby w podejmowanych działaniach/programach uwzględniać systematyczną pracę z całym rodzinami.

Ze względu na skalę zasięgu uzależnienia behawioralne stają się bardzo poważnym problemem społecznym i świadczą o tym statystyki z ostatnich lat. Straty wynikające z uzależnienia są wielowymiarowe, dotyczą problemów funkcjonowania rodziny, zawodowego, edukacyjnego, ekonomicznego i konfliktów z prawem. Cechą uzależnień staje się ich współwystępowanie np. pracoholicy często sięgają po substancje pobudzające i narkotyki, osoby uzależnione od hazardu mają problem z alkoholem. Niepokojące jest zjawisko, że uzależnionymi stają się osoby coraz młodsze wiekowo, rośnie ryzyko uzależnień w okresie dorastania, narasta problem wśród dzieci. W przypadku dzieci i młodzieży odnotowuje się szybsze przechodzenie od zachowań ryzykownych, fazy eksperymentów do uzależnienia, niż ma to miejsce w przypadku dorosłych.

Zjawisko nadużywania środków psychoaktywnych i uzależnienia od nich stało się w drugiej połowie XX wieku problemem społecznym. Narkomania stała się stopniowo problemem medycznym, społecznym i kulturowym. Dziś spostrzegana jest jako jednostka chorobowa o złożonym charakterze. W narkomanii, w odróżnieniu od choroby alkoholowej, prócz uzależnienia fizycznego oraz psychicznego, występuje także uzależnienie społeczne. Problem używania narkotyków jest dodatkowo złożony pod względem prawnym, gdyż są one nielegalne. Używanie narkotyków jest nielegalne i często ukrywane, trudno jest zatem ocenić rozmiar występowania tego zjawiska oraz związanych z nim niekorzystnych konsekwencji zdrowotnych. Najpełniejsze informacje dotyczące ilości osób uzależnionych od narkotyków posiadają instytucje zajmujące się problemem narkomanii. Bardzo trudna jest ocena rzeczywistego zasięgu zjawiska używania narkotyków przez młodzież. Zwiększyła się podaż i różnorodność narkotyków na nielegalnym rynku, a tym samym ich dostępność. Zmieniły się zarówno wzory używania, jak i rodzaj najczęściej używanych substancji. Narkotyki stały się elementem towarzyszącym zabawom młodzieży, czy wspomagają młodych ludzi w nauce. Aby zmniejszyć rozpowszechnienie używania środków odurzających, substancji psychotropowych i innych środków zastępczych wśród młodych ludzi, konieczne jest wdrożenie działań ukierunkowanych na wzmacnianie systemu wartości młodzieży i rodzin, w szczególności wartości zdrowia, a także kształtowanie przekonań normatywnych i umiejętności psychospołecznych chroniących przed używaniem narkotyków.

Konieczne, są także kompleksowe działania profilaktyczne obejmujące całe rodziny. Zintegrowane działania muszą być adresowane zarówno do dzieci, młodzieży, jak i do rodziców oraz nauczycieli. Profilaktyka, jako oferta wzbogacająca wychowanie oraz edukację dzieci i młodzieży, wymaga podjęcia działań ukierunkowanych nie tylko na zapobieganie szkodom, ale przede wszystkim na promowanie zdrowia rozumianego całościowo, które obejmują wymiary: fizyczny, psychiczny, społeczny, duchowy i publiczny. Jednakże najważniejszym elementem procesu przeciwdziałania narkomanii jest profilaktyka prowadzona w środowisku lokalnym.

Skala problemu nikotynowego nie przybiera dużych rozmiarów. Część dorosłych mieszkańców pali papierosy, z czego spora liczba osób zamierza już spróbować rzucić. Być może jest to efektem poprzednich działań profilaktycznych i uświadomienia sobie jakie konsekwencje ma to na ich organizm. W tym zakresie należałoby prowadzić dalej zaczęte działania profilaktyczne, jednak warto je rozszerzyć o pomoc osobom uzależnionym w rzuceniu nałogu. Można zauważyć, iż w większości powodem sięgania po papierosa jest stres, w związku z tym warto rozszerzyć działania profilaktyczne o warsztaty czy szkolenia pomagające i pokazujące w jaki sposób rozładować napięcie emocjonalne.

Większość mieszkańców dorosłych, jak i młodych najwięcej informacji czerpie z telewizji i Internetu, dlatego zaleca się prowadzenie kampanii uświadamiających lokalne społeczeństwo o zagrożeniach związanych z cyberuzależnieniami oraz cyberprzemocą. Zważywszy na fakt, iż masowe środki przekazu są głównym źródłem wiedzy mieszkańców to jednym z przewodnich form profilaktyki powinny być materiały dostępne online. Z racji tego, iż uczniowie najczęściej pozyskują informacje od rodziców i nauczycieli powinno się zadbać o ich dobre przygotowanie do rozmów na tematy uzależnień, zachowań ryzykownych oraz przemocowych. Zatem działania gminy powinny wspierać proces wychowawczy młodzieży, na każdym etapie, poprzez odpowiednio dobrane kampanie informacyjne oraz dostarczyć rodzicom jak najwięcej materiałów i sposobności zdobycia rzetelnych informacji odnośnie przemocy, uzależnień i ich skutków, aby ich rozmowy z dziećmi były rzeczowe i przez to bardziej skuteczne.

III. WARUNKI REALIZACJI GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI ORAZ ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH NA LATA 2022-2025

1. Realizatorem Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych o Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2025 jest Centrum Usług Społecznych w Kluczach.
2. Źródłem pozyskiwania środków finansowych na realizację w/w Programu są opłaty za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.
3. W realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych uczestniczy Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

IV. ODBIORCY PROGRAMU

Program kierowany jest do:

1. osób uzależnionych, współuzależnionych, doznających przemocy oraz stosujących przemoc,
2. rodzin osób uzależnionych, współuzależnionych, doznających przemocy oraz stosujących przemoc,
3. osób i rodzin ze środowisk zagrożonych uzależnieniem i występowaniem przemocy,
4. dzieci i młodzieży oraz osób starszych,
5. rodziców, opiekunów, wychowawców,
6. specjalistycznej kadry pracującej z uzależnionymi, współuzależnionymi, doświadczającymi przemocy i stosującymi przemoc lub osobami z grup ryzyka, w tym: pracowników usług społecznych, oświaty, policji, służby zdrowia, członków Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych, członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
7. mieszkańców Gminy Klucze.

V. REZULTATY PROGRAMU

Program przewiduje osiągnięcie następujących rezultatów:

1. objęcie dzieci i młodzieży szkolnej programami profilaktycznymi i działaniami o charakterze profilaktycznym,
2. wzmocnienie postaw abstynenckich oraz postaw sprzyjających prawidłowemu funkcjonowaniu w społeczności,
3. wzmocnienie umiejętności i kompetencji rodziców, opiekunów i wychowawców,
4. podniesienie kompetencji kadr pracujących w obszarze uzależnień, przemocy oraz wsparcia rodziny,
5. zapewnienie dostępności wsparcia specjalistycznego,
6. objęcie dzieci, w szczególności ze środowisk zagrożonych, działaniami opiekuńczo- wychowawczymi.

VI. CELE PROGRAMU

Celem głównym Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii jest ograniczenie szkód zdrowotnych i zaburzeń życia rodzinnego, wynikających z używania alkoholu i innych substancji psychoaktywnych, uzależnień behawioralnych oraz stosowania przemocy rodzinnej i koleżeńskiej oraz podejmowania innych zachowań ryzykownych ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży.

Celami Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii są:

1. zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla uzależnionych od alkoholu, narkotyków i osób zagrożonych uzależnieniem.
2. udzielanie rodzinom, w których występują problemy uzależnień, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie,
3. prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym

prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.

4. wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń, osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii;
5. podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

REALIZACJA CELÓW

1. Cel w zakresie zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków i osób zagrożonych uzależnieniem.

Udzielanie rodzinom, w których występują problemy uzależnień, pomocy społecznej, psychospołecznej i prawnej. Podstawowym zadaniem samorządu gminnego jest zwiększenie dostępności terapii uzależnienia i współuzależnienia dla mieszkańców Gminy Klucze.

Cel realizowany będzie poprzez:

- a) - współpracę z placówkami służby zdrowia i ośrodkami leczenia uzależnień w zakresie leczenia, rehabilitacji osób uzależnionych od alkoholu, współuzależnionych, dzieci z rodzin z problemem alkoholowym;
  - współpracę z Policją, Prokuraturą, Sądem, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie;
- b) działania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:
  - prowadzenie z osobami uzależnionymi rozmów motywujących do podjęcia dobrowolnego leczenia odwykowego;
  - kierowanie osób na badanie do biegłego psychiatry i psychologa w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia;
  - kierowanie wniosków do Sądu Rejonowego w Olkuszu o wszczęcie postępowania w sprawie zastosowania leczenia odwykowego w stacjonarnym lub niestacjonarnym zakładzie lecznictwa odwykowego;
  - prowadzenie spotkań z osobami/rodzinami dotkniętymi alkoholizmem, narkomanią i przemocą;
  - prowadzenie grupy wsparcia dla osób uzależnionych od alkoholu;

c) funkcjonowanie Gminnego Systemu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie:

- wspieranie działalności Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz grup roboczych;
- prowadzenie spotkań, zajęć, warsztatów dla osób doznających przemocy w rodzinie i zagrożonych przemocą w rodzinie;
- objęcie pomocą osób stosujących przemoc;

d) szkolenia specjalistów (członkowie gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, pracownicy socjalni, nauczyciele, pedagodzy, dzielnicowi, kuratorzy sądowi, przedstawiciele służby zdrowia):

- organizowanie i finansowanie szkoleń, kursów zwiększających kompetencje w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom, pomocy psychologiczno – medycznej, pracy z osobami uzależnionymi, współuzależnionymi, dziećmi z rodzin z problemem alkoholowym oraz osobami doznającymi i stosującymi przemoc w rodzinie.

e) dyżury specjalisty terapii uzależnień od narkotyków w Szkole Podstawowej im. Jana Pawła II w Kluczach;

f) szkolenia specjalistów - organizowanie i dofinansowanie szkoleń, kursów zwiększających kompetencje w zakresie przeciwdziałania narkomanii, pomocy psychologiczno - medycznej, pracy z osobami uzależnionymi, współuzależnionymi.

g) wspieranie osób uzależnionych, po ukończonych programach psychoterapii uzależnienia oraz współuzależnionych, poprzez realizację zajęć terapeutycznych.

2. Cel w zakresie udzielania rodzinom, w których występują problemy uzależnień od alkoholu i narkotyków, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i integrowanie ze społecznością lokalną.

Niezwykle ważne jest edukowanie młodzieży i dorosłych o negatywnych skutkach zażywania szkodliwych substancji. Edukowanie to mogłoby się odbywać zarówno w postaci otwartych wykładów, spotkań z młodzieżą, a także poprzez opracowanie kampanii społecznych mających na celu uwrażliwienie opinii społecznej na problemy związane z paleniem papierosów, piciem alkoholu, paleniem marihuany, zażywania dopalaczy. W związku z Narodowym Programem Zdrowia pożądane jest propagowanie zdrowego trybu życia oraz wprowadzanie profilaktyki uzależnień m.in. od komputera, internetu, hazardu, zakupów, mediów społecznościowych.

Cel realizowany będzie poprzez:

- dofinansowanie zajęć i programów socjoterapeutycznych lub opiekuńczo – wychowawczych dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym i z innymi uzależnieniami;
- finansowanie środowiskowych programów pomocy rodzinie celem zwiększenia kompetencji wychowawczych rodziców;
- dofinansowanie szkoleń, kursów specjalistycznych w zakresie pracy z dziećmi z rodzin z problemem alkoholowym innymi uzależnieniami oraz w zakresie prowadzenia zajęć profilaktycznych i socjoterapeutycznych;
  - szkolenia przedstawicieli grup zawodowych stykających się z problemem uzależnień i przemocy domowej;
  - działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
  - funkcjonowanie i dofinansowanie samopomocowych grup wsparcia dla osób uzależnionych i dotkniętych przemocą w rodzinie;
  - prowadzenie edukacji publicznej w zakresie problematyki alkoholowej, narkotykowej, przemocowej poprzez rozpowszechnianie materiałów informacyjnych (broszur, ulotek) , cykliczne zamieszczanie artykułów na łamach lokalnej gazety, prenumeratę lub zakup specjalistycznych opracowań i czasopism;
  - współpracę z Policją m.in. w zakresie procedury Niebieskiej Karty, Zespołem Interdyscyplinarnym, Poradniami Leczenia Uzależnień i Współuzależnień oraz innymi uprawnionymi instytucjami w zakresie skutecznego reagowania w przypadku naruszania prawa i porządku publicznego przez osoby będące pod wpływem narkotyków lub w stanie nietrzeźwości, a także w zakresie pomocy i ochrony przed przemocą w rodzinie,
  - opracowanie materiałów informacyjnych dla osób uzależnionych, współuzależnionych i doznających przemocy w rodzinie.
  - prowadzenie poradnictwa dla rodzin, w których występują problemy narkomanii w zakresie przyczyn sięgania po narkotyki oraz ponoszenia szkód zdrowotnych i społecznych używania narkotyków;
  - informowanie mieszkańców o występujących problemach alkoholowych, zagrożeniach narkomanią, przemocą cyberprzemocą oraz o problemach związanych z bezpieczeństwem w Internecie w danym środowisku oraz rozpowszechnianie materiałów informacyjnych o możliwościach uzyskania pomocy.

3. Cel prowadzenia profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych i sportowo rekreacyjnych, także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych realizowany będzie poprzez:

- współpracę z funkcjonującymi na terenie Gminy Placówkami Wsparcia Dziennego „Tęcza”;
- realizacją działań w obszarze aktywności fizycznej w formie pozalekcyjnych zajęć sportowych dla dzieci i młodzieży na terenie Gminy Klucze, służących zapobieganiu powstawania problemów uzależnień w środowisku lokalnym.
- współpraca z placówkami oświatowymi w zakresie realizacji programów profilaktycznych/działania w zakresie edukacji i profilaktyki w szkołach zmierzające do uświadomienia skutków spożywania alkoholu i narkotyków i innych substancji psychoaktywnych skierowane do uczniów i ich rodziców.
- realizacją autorskich programów z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom;
- prowadzenie akcji profilaktycznych w szkołach/konkursy profilaktyczne angażujące duże grupy społeczne;
- działania profilaktyczne (profilaktyka uzależnień, edukacja zdrowotna, ekologiczna) skierowane do uczniów i ich rodziców (cykl spotkań warsztatowych);
- wspieranie programów i przedsięwzięć profilaktycznych opracowanych i realizowanych przez młodzież, skierowanych do grup rówieśniczych (m.in. wspieranie rozwoju i działalności wolontariatu);
- zakup pomocy dydaktycznych do realizacji programów profilaktycznych i profilaktyki środowiskowej;
- szkolenia rad pedagogicznych z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom, przemocy, agresji;
- zorganizowanie spektakli profilaktycznych o tematyce przeciwdziałania przemocy, cyberprzemocy, alkoholizmowi, agresji;
- udział w Ogólnopolskich Kampaniach Społecznych (m.in. „Przeciw Pijanym Kierowcom”, „Zachowaj Trzeźwy Umysł”, „No Promil – No Problem”, „Postaw na Rodzinę”);
- wspieranie i dofinansowanie działań podejmowanych przez placówki oświatowe, ośrodek kultury, kluby sportowe i inne instytucje w zakresie szeroko rozumianej profilaktyki uzależnień (według zgłaszanych potrzeb);

- udział w Ogólnopolskich Kampaniach Społecznych;
- wspieranie i dofinansowanie zadań podejmowanych przez kluby sportowe w zakresie organizacji imprez rekreacyjno – sportowych dla dzieci, młodzieży oraz lokalnej społeczności, a także nowych inicjatyw promujących sport jako zajęcia alternatywne;
- inicjowanie, wspieranie akcji mających na celu organizację ferii zimowych, letniego wypoczynku, dofinansowanie kolonii, półkolonii, zimowisk, wycieczek dla dzieci i młodzieży zagrożonych patologią społeczną, a także wychowujących się w rodzinach z problemem alkoholowym i przemocą;
- współudział oraz dofinansowanie działań promujących trzeźwy i bezpieczny sposób spędzania wolnego czasu przez dzieci i młodzież (działania inicjowane przez szkoły, ośrodek kultury, kluby sportowe i inne podmioty);
- współudział oraz dofinansowanie działań/imprez promujących trzeźwy, zdrowy i bezpieczny sposób spędzania wolnego czasu przez dzieci i młodzież tj.: Dzień Dziecka, Mikołaj, zabawa karnawałowa/choinkowa, turnieje piłki nożnej, imprezy sportowe, wycieczki piesze/rowerowe;
- inicjowanie, wspieranie oraz dofinansowanie działań oraz przedsięwzięć profilaktycznych promujących zdrowy, trzeźwy, bezpieczny sposób spędzania wolnego czasu, skierowanych do lokalnej społeczności, polegających na organizowaniu imprez oraz zajęć o charakterze kulturalnym, zdrowotnym, rekreacyjnym, ekologicznym, sportowym oraz turystyczno – krajoznawczym, w szczególności: forum kobiet, festyn na zakończenie wakacji, Gminny Tydzień Zdrowia itp.;
- promowanie zdrowego stylu życia wolnego od narkotyków oraz różnych form aktywnego spędzania wolnego czasu poprzez organizowanie imprez sportowych i rekreacyjnych dla dzieci, młodzieży, osób dorosłych,
- tworzenie możliwości alternatywnych form spędzania wolnego czasu dla dzieci i młodzieży zagrożonych alkoholizmem, narkomanią i przemocą oraz dla osób starszych, poprzez zakup sprzętu sportowego, wyposażenie terenów rekreacyjnych, zagospodarowanie terenu, a także dofinansowanie rozwoju infrastruktury sportowej i rekreacyjnej (np. wielofunkcyjne urządzenia do siłowni);
- prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej i szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym.
- działania na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości na drogach;

- upowszechnianie materiałów informacyjnych i edukacyjnych o tematyce uzależnień; tj. plakaty, ulotki, broszury;
- organizowanie badań i sondaży opinii, lokalnych diagnoz i ekspertyz pozwalających ocenić aktualny stan problemów alkoholowych;
- organizowanie i finansowanie szkoleń dla właścicieli oraz sprzedawców punktów sprzedaży napojów alkoholowych;
- udział członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, a także członków Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych w szkoleniach, warsztatach, seminariach i konferencjach o tematyce przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy domowej;
- podnoszenie kwalifikacji członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kluczach poprzez udział w konferencjach, szkoleniach, warsztatach oraz związane z tym koszty udziału i dojazdu.
- realizacja programów profilaktycznych w szkołach, rekomendowanych przez m.in. Ośrodek Rozwoju Edukacji, Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii i Instytut Psychiatrii i Neurologii,

4. Cel wspomagania działalności instytucji, organizacji pozarządowej i osób fizycznych w zakresie profilaktyki służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych, narkomanii i przemocy w rodzinie z uwzględnieniem Narodowego Programu Zdrowia.

Część zadań w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych powinny przyjąć instytucje i organizacje pozarządowe, które mogą stać się ważnym partnerem współrealizującym zadania na poziomie gminy. Uwzględniając Narodowy Program Zdrowia pożądane jest, aby wszyscy, niezależnie od wieku czy miejsca zamieszkania, mieli większą świadomość tego, jak ich zachowania wpływają na zdrowie.

Cel realizowany będzie poprzez:

- a) finansowanie/dofinansowanie imprez, wystaw, prelekcji, konkursów, happeningów, konferencji promujących zdrowy styl życia, wskazujących na szkodliwość działania alkoholu i innych substancji psychoaktywnych, szkodliwości nieumiejętnego korzystania z urządzeń z dostępem do Internetu oraz przeciwdziałających przemocy,
- b) dofinansowanie zajęć sportowych skierowanych do dzieci i młodzieży oraz dorosłych mieszkańców gminy, promujących zdrowy styl życia,
- c) dofinansowanie działalności placówek wsparcia dziennego, zapewniających dzieciom i młodzieży pomoc w nauce, organizację czasu wolnego, rozwój zainteresowań, zabawy i zajęcia sportowe,
- d) dofinansowanie wycieczek: wycieczek, półkolonii, kolonii, obozów terapeutycznych, dla dzieci i młodzieży ze szczególnym wskazaniem na grupy o podwyższonym ryzyku wystąpienia problemów związanych z używaniem alkoholu i innych substancji psychoaktywnych,
- e) finansowanie szkoleń dla pracowników placówek oświatowych z zakresu procedury wczesnego rozpoznawania problemów alkoholowych, stosowania procedury Niebieskiej Karty i krótkiej interwencji,
- f) wspieranie działań stowarzyszeń i instytucji zajmujących się przeciwdziałaniem wszelakim uzależnieniom oraz przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie,
- g) zakup materiałów, sprzętu, pomocy niezbędnych do realizacji zadań ujętych w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.
- h) dofinansowanie realizacji programów terapeutycznych i rehabilitacyjnych dla osób uzależnionych i członków ich rodzin;
- i) dofinansowanie realizacji programu profilaktyczno - terapeutycznego, edukacyjnego podczas zorganizowanych form wycieczek letniego, zimowego dla dzieci i młodzieży z rodzin dotkniętych problemem uzależnień;
- j) współpracę z organizacjami pozarządowymi, instytucjami w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom;
- k) wspieranie edukacyjno - informacyjne, materialne podmiotów zajmujących się szeroko rozumianą profilaktyką przeciwdziałania uzależnieniom.

5. Cel podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

W celu podejmowania interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i art.15 ustawy, planuje się zmniejszanie naruszeń prawa na rynku alkoholowym poprzez:

- a) przeprowadzanie odpowiednich czynności wyjaśniających, zmierzających do ustalenia osób dopuszczających się naruszenia przepisów zabraniających reklamy i promocji napojów alkoholowych oraz zabraniających sprzedaży i podawania napojów alkoholowych osobom, których zachowanie wskazuje, że znajdują się w stanie nietrzeźwości, osobom do lat 18, na kredyt lub pod zastaw,
- b) przeprowadzanie przez członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych odpowiedniego postępowania pozwalającego na zgromadzenie materiałów niezbędnych do prowadzenie spraw związanych z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- c) podejmowanie przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu obowiązku leczenia odwykowego wobec osób, w przypadkach przewidzianych ustawą, ponoszenie kosztów z tym związanych oraz innych działań Gminnej Komisji.
- d) opiniowanie wniosków przedsiębiorców ubiegających się o zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.

VII. ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH W KLUCZACH

Ustala się wysokość wynagrodzenia dla członków Komisji w wysokości:

1. Jedno posiedzenie pełnego składu Komisji - 200,00 zł brutto.
2. Jedno posiedzenie podkomisji ds. przeprowadzania rozmów motywujących do podjęcia dobrowolnego leczenia odwykowego dla osób uzależnionych i członków ich rodzin - 200,00 zł brutto.
3. Przeprowadzenie kontroli jednego punktu sprzedaży napojów alkoholowych (pod względem przestrzegania zasad i warunków sprzedaży napojów alkoholowych) - 150,00 zł brutto.